

Tarih ve GÜNce

Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Dergisi
Journal of Atatürk and the History of Turkish Republic
Sayı: 7, (2020 Yaz), ss. 451-456.

Geliş Tarihi: 7 Mayıs 2020

Kabul Tarihi: 20 Temmuz 2020

Kitap Tanıtımı/Book Review

Yenal Ünal, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Araştırmaları, Gece Kitaplığı, Ankara, 2017, 575 Sayfa, ISBN: 978-605-180-604-4.

İbrahim AYDIN*

21. yüzyıl penceresinden bakıldığında tarih biliminin dünyası oldukça yelpazeli bir haldedir. Her bilim dalının kendi içerisinde dallara ayrılması gibi tarih bilimi de içerisinde alt başlıklara ayrılır. Osmanlı Devleti'nin yıkılma sürecinde olduğu yılları kapsayarak 20. ve 21. yüzyılları da içinde barındıran yurt genelinde ve Türkiye'yi ilgilendiren yurt dışındaki olayları inceleyen anabilim dalı Türkiye Cumhuriyeti Anabilim Dalı'dır. Ancak kuşku yoktur ki geçmişten günümüze süregelen her olay birbiri ile bağlantı içinde olmasın. Şu an yaşadığımız toplumdaki tutun da içinde bulunduğumuz kültür, örf, adet hatta benliğimizi oluşturan birçok şey geçmişten kalan izlerdir. Bizlerin içinde yaşadığı toplum ve diğer toplumlar adeta geçmişin birer aynası niteliğindedir. Öyle ki günümüz Türkiye'sini anlamak ve iyi kavramak için geçmişte olanları iyi irdelememiz, tenkit etmemiz, kendi akıl süzgecimizden geçirerek bugüne yorumlamamız gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki 21. yüzyıl dünyasında var olan olaylar ve olgular 20. yüzyılda yaşanmış olan olayların sebep ve sonuçlarıdır. İçinde bulunduğumuz zamanı iyi irdelemek geçmişini derinlemesine anlamak gerekir. Altı asır hüküm sürmüş Osmanlı Devleti 20. yüzyıl içerisinde varlığını yitirmiş ve I. Cihan Harbi gerçekleşmiş, yerine pek çok devlet kurulmuştur. Bu yıkılma süreci olabildiğince sancılı olmuş, içerisinde

* Bartın Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, ibra440864657@gmail.com. ORCID ID: 0000-0002-5699-1486.

fazlasıyla olayı barındırmış, pek çok da önemli kişinin gün yüzüne çıkmasına vesile olmuştur. Onun öncesine baktığımızda bu olayların olmasını doğuran farklı olaylar patlak vermiştir. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan fikir akımları dünyayı sarmış, milliyetçi düşüncenin hızla dünyaya yayılması Osmanlı Devleti'ni de derinden etkileyerek devletin sonunu getirmiştir. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasında etki eden tek sebep bu olmasa da önemli sebeplerden bir tanesi bu olmuştur. Şu an üzerinde yaşadığımız Türkiye Cumhuriyeti de Osmanlı Devleti'nin yıkılmasından sonra kurulan devletlerden bir tanesidir. İmparatorluğun yıkılma aşamasında emperyalist devletler Osmanlı'nın tepesine üşüşmüş, Sevr'i Osmanlı'ya imzalatarak ondan toprak koparmanın derdine düşmüştür. Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının pek çok zorluklara göğüs gererek ulusal bağımsızlık adına başlattığı Milli Mücadele süreci başarı ile sonuçlanmıştır. Ardından Mustafa Kemal ve silah arkadaşları bin bir zorluk ile Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştur. Ülke kurulduktan sonra meydana gelen sosyal, askeri, siyasal, kültürel ve ekonomik pek çok olay ve öncesinde bahsettiğimiz olaylar Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Ana Bilim Dalı çatısı altında incelenmektedir. Bu vesile ile yapılan, yazılan pek çok araştırma ile bilinmeyen pek çok konu gün yüzüne çıkmaktadır. Bu yapılan araştırmaların toplandığı eserlerden bir tanesi de Yenal Ünal'ın kaleminden çıkan "Türkiye Cumhuriyeti Tarih Araştırmaları" adlı kitaptr.

Adı geçen eser toplam 575 sayfadan müteşekkildir. Eserin başlangıcında Yenal Ünal'ı tanıtan kısa bir yazı ve eserlerinin isimleri maddeler halinde zikredilmiştir. Sonrasında ise içindekiler bölümü ile önsöz bölümü yer almaktadır. Kitabın başında öz geçmiş çok sade ve yalın tutulmuş, az ve öz bilgi verilmiştir. Akabinde ise ön söz bölümü okuyucuyu tatmin eder nitelikte olmuştur. Yazar eserin nasıl ve niçin meydana geldiğini açıklayıcı bir dil ile ifade etmiştir. Ayrıca eserin oluşumunda emeği geçen diğer bilim insanlarının da kimler olduğunu önsöz bölümünden öğrenme şansı buluyoruz. Ardından ise yazar, adı geçen eserin içindekiler kısmında belirttiği başlıkları eser içindeki bölümlerde okuyucusuna sunuyor. Bu kapsamda ilk bölümde yazar yazdığı makalelere yer verirken eserin ilk başlığını da "Türkiye'de Tarihçilik, Tarihçiliğin Gelişimi (15-20. YY) ve Türk-Batı Tarihçiliğine Örnek İki Kitabın Karşılaştırmalı Analizi" olarak ele aldığını görüyoruz. Bölümün içerisinde "Tarih nedir? Türkiye'de Tarihçiliğin Gelişimi" gibi konulara karşılaştırmalı olarak yanıt arandığını, akıcı bir anlatım ve anlaşılır bir dil ile kaleme alındığını görmekteyiz. Bunun gibi birinci bölümünü toplam sekiz başlığa ayıran yazar, ikinci bölümde ise kitap incelemelerine yer vermiştir. Birinci başlığında

“1938’den Günümüze Türkiye ve Türkler” adlı eser yer alırken peşi sıra pek çok esere de yazar tarafından eleştiri yazısı yazılmıştır. İkinci bölümde de toplam olarak 13 başlık bulunmaktadır. Yazar birinci bölümde olduğu gibi ikinci bölümde de yine aynı anlaşılır üslup ve akışkanlığını devam ettirmiştir. Eserin son bölümü olan üçüncü bölümde ise yazar katıldığı konferans ve sempozyumlarda sunmuş olduğu bildirimleri görme, okuma ve değerlendirme şansını yakalıyoruz. İlk başlığında “100.Yıl Dönümünde Çanakkale Savaşları’nın Etkilerini Yeniden Düşünmek” adlı bildirisinin yer aldığını ardından yine üç maddenin daha yer aldığını görüyoruz. Genel olarak bakıldığında bu tarz bildirimlerin, onları kaleme alan yazardan ve bildirisinin sunulduğu an orada olan ve işiten kişilerden başka kitlelere ulaşmasında güçlük çekildiğini maalesef ki biliyoruz. Eserde böyle bir başlığa yer verilmesi bu tarz bilgilerin daha çok kitleye ulaşmasını sağlamak ve bildirimlerin zamanın içerisinde kaybolup gitmesini önleyerek göz önünde kalmasını sağlamıştır. Genel hatlarıyla eserde geçmişten günümüze aydınlatıcı bilimsel bilgilere yer verilerek biz okuyucuların takdirine sunulmuştur.

Eserin yazarı Yenal Ünal, 1981 tarihinde Konya Ereğli Çiller Köyü’nde dünyaya gelmiştir. İlköğrenimini Çiller Köyü İlkokulu’nda (1988-1993) tamamlamıştır. 1993 yılında başladığı orta öğrenimini 1999 yılında, Ereğli Lisesi Sosyal Bilimler Bölümü’nü birincilikle bitirerek noktalamıştır. Aynı yıl Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü’ne kaydını yaptıran Ünal, bir yıllık İngilizce hazırlık eğitiminin akabinde lisans eğitimini 2004 yılında “1940 ve 1950 Yılları Arasında Türkiye’de Fiyat Artışları” adlı lisans tez çalışmasıyla bitirmiştir.

Okumayı, araştırmayı, sahip olduğu bilgi ve belgeleri çevresiyle paylaşmak idealinde olan yazar, istikbalini akademik çalışmalar üzerine kurmak için 2004 yılında aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Ana Bilim Dalı’nda yüksek lisans çalışmasına başlamıştır. Yüksek lisans çalışmalarının ikinci yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın açtığı Kültür ve Turizm Uzmanlığı sınavına müracaat etmiştir. Söz konusu sınavı başarıyla geçerek 29.12.2005 tarihinde İzmir’den ayrılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nda Kültür ve Turizm Uzmanı olarak görev yapmaya başlayan yazar, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü’nde görevlendirilmiştir. 2006 yılında Prof. Dr. Ahmet Özgiray danışmanlığında “Ahmet Ferit Tek’in Hayatı, Siyasi Faaliyetleri ve Fikirleri” adlı tez çalışmasıyla

yüksek lisans çalışmasını ikmal etmiştir. Bir taraftan Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nde çeşitli şubelerde önemli projelerde imzası görülen Yenal Ünal, diğer taraftan 2007 yılında akademik çalışmalarına devam etmek amacıyla Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Ana Bilim Dalı'nda doktora programına başlamıştır.

2008 yılında hazırladığı "Bilgi Toplumuna Geçiş Sürecinde Halk Kütüphanelerinin İşlevleri ve Yeni Roller: Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi Örneği" adlı kurum tez çalışması ve 2009 yılında Kütahya Hava Er Eğitim Tugay Komutanlığı'nda yaptığı askerlik hizmeti gereği doktora araştırmalarına iki yıl ara vermek zorunda kalmıştır. Nitekim büyük düşünür Prof. Dr. Kurtuluş Kayalı'nın danışmanlığında hazırladığı "Refik Halit Karay'ın Eserlerine Yansıyan Düşünce Dünyası" adlı incelemesiyle 2012 yılında doktora çalışmasını da bitirmiştir.

17.09.2013 tarihinden itibaren Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde Öğretim Üyesi olarak görev yapmaya başlayan Yenal Ünal, ağırlıklı olarak Türkiye Cumhuriyeti Tarihi alanında araştırmalarını yoğunlaştırmakta ve özellikle biyografi alanında önemli araştırmalara imza atmaktadır. Biyografi araştırmalarında klasik biyografi kurgularının dışına çıkan yazar, üzerine araştırma yaptığı şahsiyetlerin tarihî önemlerini izah ederken dönemin siyasi, sosyal, askerî ve ekonomik gelişmelerini bir bütün halinde inceleyerek okuyucuya aktarmaya çalışmaktadır. Günümüzde de halen Bartın Üniversitesi akademik kadrosunda varlığını sürdürmekte olan ilgili yazar çalışmalarını sürdürmeye devam etmektedir.

Ünal, eserinde yazmış olduğu önemli akademik makalelerini bir demec altında toplamış, ardından kitap incelemeleri ve bildirimlerini sunmuştur. Kitapta "Makaleler" bölümüne bakıldığında pek çok mühim konuya dem vurulduğunu görüyoruz. Devamında ise "Kitap İncelemeleri-Bildiriler ve Değerlendirmeleri" bölümünde yine pek çok önemli konuya yer verildiğini de görmekteyiz. Türkiye tarihinin pek çok farklı noktadan fotoğrafının çekildiğini ve önemli konulara yer verildiğini kitabın içindekiler kısmındaki konu çeşitliliğinden anlayabiliyoruz. "Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Araştırmaları" adlı eser, Konya'nın Çiller Köyü'nde gözlerini dünyaya açan yazar Yenal Ünal'ın hayat serüveninde kendisini yetiştirerek, tarihçi ve araştırmacı yazar olarak bilim dünyasına sunduğu çalışmalarının adeta tek çatı altında toplandığı bir eser olmuştur. Daima söz uçmuş ve yazı kalmıştır. Okuyan ve araştıran toplumlar, yazılı

kaynaklarda bulunan eserleri inceleyip anlayarak aydınlığa, refaha kavuşmuşlardır. Eğer bizler de bir gün sözlerimiz ile hatıralarda yer edinmek istiyorsak araştırmalı, yazmalı ve bunları da daima paylaşmaktan çekinmemeliyiz.

